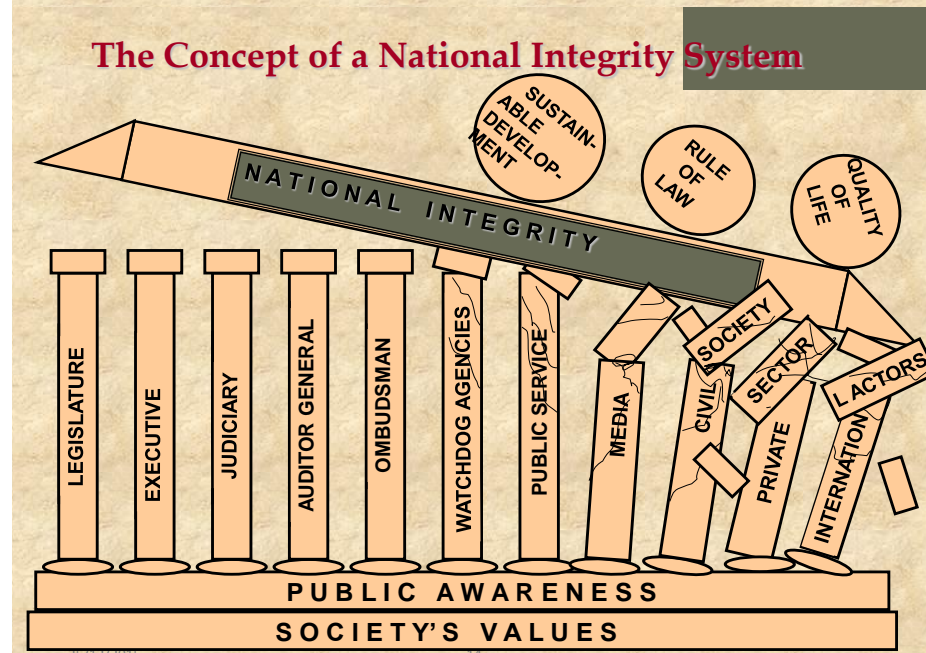
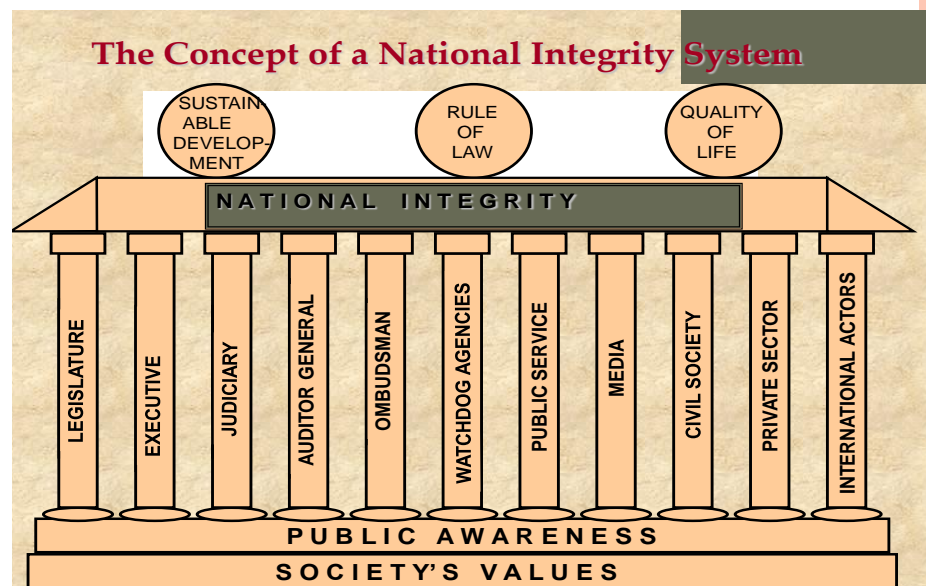

ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗАЩИТА НА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА: ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПЕРСПЕКТИВИ

**доц. д-р Диана Ковачева
заместник – омбудсман
на Република България**

КОРУПЦИЯ: НЕОЧАКВАНИ НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ

- И дребната (ежедневна) корупция, и голямата (политическа) корупция, водят до нарушения на международно признатите права на човека
- Корупцията ограничава възможностите на държавата да осигури ефективната защита на правата на човека като води до срыв на институциите ѝ

- Спазването на правата на човека изисква обединяване на усилията на изпълнителната, законодателната и съдебната власт.
- Широко разпространената корупция, обаче, засяга негативно всяка от трите власти, или и трите едновременно в случаите на завладяване на държавата (state capture), като изкривява начина, по който те функционират и ги прави неспособни да защитават обществения интерес.
- Държавата, обхваната от корупция, е неспособна да изпълнява своето задължение по международното право да осигури пълноценното упражняване и защита на правата на човека

❑ **Наказателна конвенция на Съвета на Европа
относно корупцията (2002 г.), Преамбюл:**

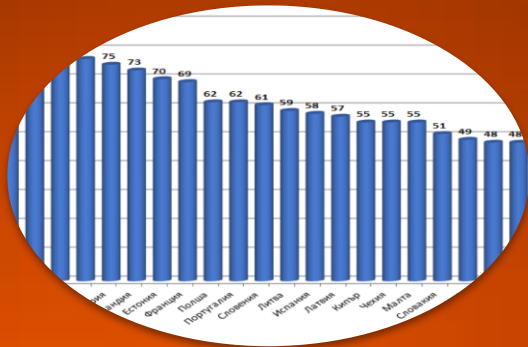
*“корупцията представлява заплаха за правовата държава, демокрацията и **правата на човека**, подкопава доброто управление, безпристрастността и социалната справедливост, накърнява свободната конкуренция, пречи на икономическото развитие и застрашава стабилността на демократичните институции и моралните устои на обществото*

❑ **Декларацията за правата на човека и
гражданина (1789 г.)**

“незнанието, забравянето и презрението към правата на човека естествено причиняват обществени злочестини и развала (corruption) на правителствата”

ВРЪЗКА МЕЖДУ РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА КОРУПЦИЯТА И НАРУШЕНИЯТА НА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

Индекс за възприятие
на корупцията на
Transparency
International

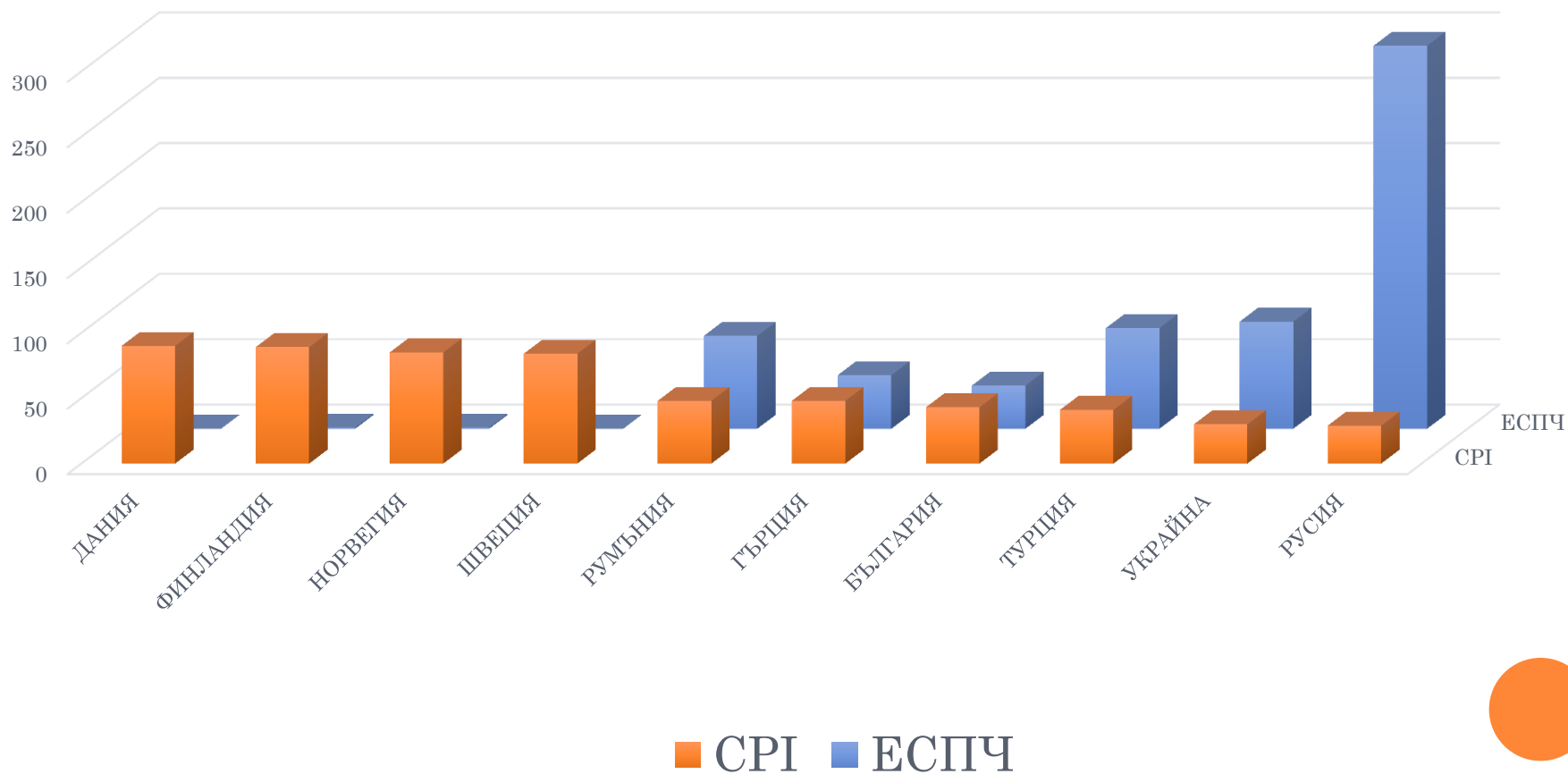

Осъдителни решения
на Европейския съд
за правата на човека
за нарушени права

ИНДЕКС ЗА ВЪЗПРИЯТИЕ НА КОРУПЦИЯТА (CPI) И БРОЙ ОСЪДИТЕЛНИ РЕШЕНИЯ ОТ ЕСПЧ ЗА 2017 Г.

CPI и ЕСПЧ

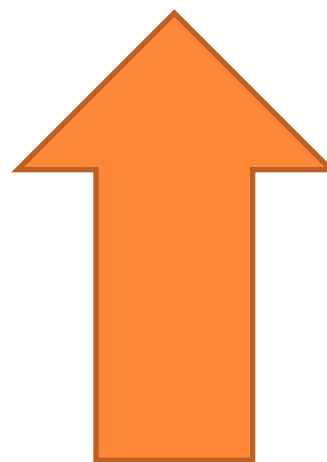
Международен антикорупционен съд?

**ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ
НА КОРУПЦИЯТА:**

- **национални органи:
прокуратура и съд**

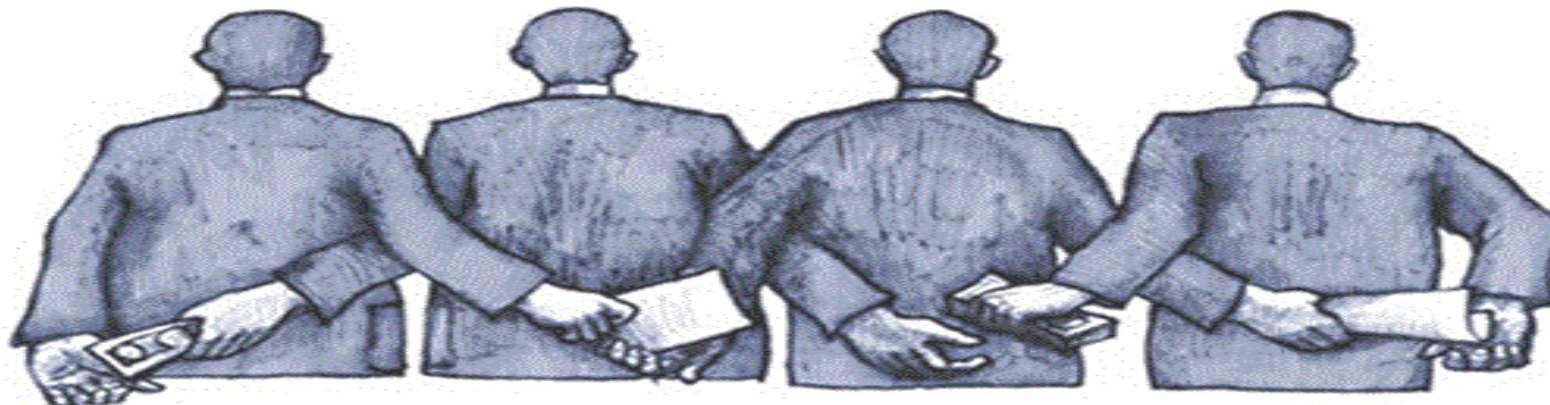
- **Универсални
правозащитни органи**
- **Регионални съдебни
органи**

**ЗАЩИТА НА ПРАВАТА
НА ЧОВЕКА:**

- **национални органи:
прокуратура и съд**

- Според Комитета по правата на човека и Съвета по правата на човека на ООН както дребната, така и голямата корупция накърняват упражняването на социалните, икономически, граждански и политически права на гражданите.
- При дребната корупция установяването на конкретната жертва е значително по-лесно, отколкото при голямата корупция.
- При голямата корупция жертвите са по-трудни за индивидуализиране, но в края на веригата винаги стои реално лице, което не може да се възползва от своите основни права

ЕФЕКТИВНО ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА

❑ ЕФЕКТИВНО РАЗСЛЕДВАНЕ И НАКАЗВАНЕ НА ИЗВЪРШИТЕЛИТЕ

❑ ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ:

- прозрачност
- отчетност,
- ефективен контрол,
- разследващи журналисти,
- защита на лица, подаващи сигнали за корупция (whistleblowers)
- отнемане на незаконно придобито имущество

❑ ОБУЧЕНИЕ

- ❑ мерки за обезщетяване на вредите, които лицата са претърпели в резултат на корупционни действия.

*задължение на
държавата по
международното
право да не
допуска
корупция*

*право на
гражданите
на чиста от
корупция
среда*

INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS

